

ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И УНАПРЕЂЕЊА РАДА ЗА ОСНОВНО ЈАВНО ТУЖИЛАШТВО У НЕГОТИНУ У ПЕРИОДУ ОД 2024-2030 ГОДИНЕ.

I

Уводне напомене

Основно јавно тужилаштво у Неготину, географски покрива подручија Општина Неготин, Кладово и Мајданпек. Територије које административно припадају овим општинама простиру се на површини од око 2.600 квадратних километара.

Према попису од 2012. године број становника који има пребивалиште у 82 месне заједнице од којих су 76 сеоских, на овом подручју је око 96 хиљада.

Подручје које покрива Основно јавно тужилаштво, је и гранично подручје: државна граница према Републици Бугарској са граничним прелазом Мокрање и према Републици Румуније са граничним прелазом „Прахово лука“, „Ђердап 1“ и „Ђердап 2“, сви прелази јако фреквентни са теретним саобраћајем од 50.000 прелаза, а у дужини од око 200 км, протеже се највећим делом током реке Дунав.

Од већих привредних субјеката на овом подручју имају седиште Хидроелектране „Ђердап 1“ и „Ђердап 2“, „РТБ Мајданпек“, „Еликсир“ и „Лука“ Прахово, као и „Национални парк Ђердап“.

Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места утврђено је да Јавно-тужилачку функцију у Основном јавном тужилаштву у Неготину обављају главни јавни тужилац и пет јавних тужиоца.

Законом о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава утврђено је да се за територију Општине Мајданпек од 01.01.2014. године, оснива Основни суд у Мајданпеку.

4

Основно јавно тужилаштво у Неготину, надлежно је за поступање за подручје Основног суда у Мајданпеку и Основног суда у Неготину са Одељењем тужилаштва у Мајданпеку.

II

Програм организације рада Основног јавног тужилаштва у Неготину за горе наведени период обухвата послове и задатке које ово јавно тужилаштво треба да изврши у оквиру своје уставне и законске надлежности сагласно одредбама члана 2 Закона о јавном тужилаштву, који даје нову дефиницију јавног тужилаштва јер поред стандардне надлежности гоњења учиниоца кривичних дела и других кажњивих дела, уведено је да тужилаштво врши друге надлежности у циљу заштите јавног интереса одређеног законом, схватање по коме је јавни интерес вредност у којој се укрштају општи и индивидуални интереси или схватање да јавни интерес подразумева пропорционалност и равнотежу између обезбеђења општег интереса заједнице и заштите индивидуалног права и слободе, мораће да буде употпуњена ставовима праксе, те проширује изворе права и мења распоред постојећих (тако избори права су устав, потврђени међународни уговори, закон, општеприхваћена правила међународног права и други општи акти, у складу са законом).

Нови закон даље предвиђа укидањем монокрадског уређења јавног тужилаштва, јер прописује да функцију јавног тужилаштва врше Врховни јавни тужилац, главни јавни тужилац и јавни тужилац, као равноправни вршиоци функције јавних тужилаштва.

Закон о јавном тужилаштву такође уноси новине у погледу самосталности, самосталности схваћена шире – као самосталност државног органа, а не само као самосталност оних који врше јавно тужилачку функцију.

Законом је забрањено непримерен утицај на рад јавног тужилаштва, дефинисано је шта се сматра непримереним утицајем, као и шта се све не може сматрати непримереним утицајем, дефинисањем појма непримереног утицаја и дефинисање радњи које се ни у ком случају не могу сматрати непримереним утицајем представља новину у духу европских стандарда за заштиту основних права, а посебно слободу говора, механизам за заштиту од непримерног утицаја прописује

5

дужност носиоца јавно тужилачке функције да одбије сваку радњу која представља утицај на његову самосталност, као и обавезу да такав утицај пријаве Високом савету тужилаштва.

Принципи вршења јавно тужилачке функције: самостално, стручно, савесно, непристрасно, правично и без непотребног одлагања уз обавезу тужиоца да поштује и предпоставку невиности и права учесника у поступку, водећи рачуна о заштити људских права, а посебно о правима оштећеног.

III

Саставни део програма унапређења рада је Предлог за побољшање кадровских и материјалних услова рада као предуслов за унапређење рада Основног јавног тужилаштва и успешну примену Законика о кривичном поступку.

Законом о организацији надлежности државног органа о сузбијању организованом криминалу, тероризма и корупције олакшан је рада тужилаштву јер је истим законом прописано да за поступање у предметима против службене дужности и против привреде надлежна су посебна одељења Виших јавних тужилаштва за сузбијање у Београду, Нишу, Новом Саду и Краљеву.

Законом о спречавању насиља у породици предвиђен је читав низ нових активности (обавеза) за носиоце јавнотужилачке функције. Законским одредабама предвиђено је да се изврши специјализација носилаца јавнотужилачке функције (члан 9. Закона), коју специјализацију су завршили сви тужиоци Основног јавног тужиоца у Неготину.

Законом је, између осталог, утврђена и обавеза образовања група за координацију и сарадњу за разматрање сваког случаја насиља у породици који није окончан правноснажном судском одлуком (члан 25. Закона), као и да група за координацију и сарадњу одржава састанке најмање једном у 15 дана.

Како Основно јавно тужилаштво у Неготину покрива подручја општине Неготин, Кладово и Мајданпек, имајући у виду удаљеност седишта ових општина и састав координационог тела који је дефинисан чланом 26. Закона о спречавању насиља у породици, за сваку општину **образована је посебна група за координацију и сарадњу, којом председава по један тужилац ОЈТ-а.**

Анализом стања у Основном јавном тужилаштву утврђени су задаци Основног јавног тужиоца у остваривању унапређивања рада, који

су везани за побољшање материјалних и кадровских услова рада као предуслова за успешну примену Законика о кривичном поступку, избор два носиоца јавнотужилачке функције, (обзиром да је један јавни тужилац упућен у ОЈТ Бор) и проширење систематизације радних места као услова за унапређење рада ОЈТ, могућности и потребе специјализације носилаца јавнотужилачке функције за поједине – правне области и остваривање улоге јавног тужиоца као руководиоца предистражног и истражног поступка.

На реализацији организације рада и остваривања основне функције јавног тужилаштва за кривична дела за која се гони по службеној дужности: руковођење преткривичним поступку, одлучивање о примени института одложеног кривичног гоњења, доношење одлука о спровођењу истраге, закључивање споразума о признању кривичног дела, подизање и заступање оптужних аката пред Основним судовима у Неготину и Мајданпеку, одустанак од оптужбе, изјављивање жалбе и предузимање других радњи одређенх Закоником о кривичном поступку, ангажоваће се носиоци јавнотужилачке функције.

IV

Главни јавни тужилац, такође је носилац послова Управе у јавном тужилаштву и одговоран је за правилан и благовремени рад јавног тужилаштва.

Сагласно Закону о јавном тужилаштву, Правилнику о управи у јавним тужилаштвима и одобреном Правилнику о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у ОЈТ у Неготину одређује организацију и рад јавног тужилаштва, одлучује о правима по основу рада јавних тужиоца и о радним односима и правима из радног односа државних службеника и намештеника(А предмети), отклања неправилности у раду и стара се о одржавању самосталности у раду заменика ОЈТ и угледу јавног тужилаштва.

Искључиво поступа у свим предметима по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја (ПИ предмети), у свим предметима по притужбама грађана на рад заменика ОЈТ (КТР предмети), подноси Извештај о поступању у појединим кривичним предметима по захтевима ВЈТ, АЈТ, РЈТ, ДВТ и Министарсва правде и других државних органа и агенција (агенција за борбу против корупције и др.).

Ради повећања ажурности у раду доноси одлуке о прековременом раду за носиоце јавнотужилачке функције и за државне службенике и намештенике, одређује месечни распоред дежурстава и приправност носилаца ЈТ функције, одређује распоред приправности уписничара и

записничара, доноси решења из радних односа за носиоце ЈТ функције и запослене у тужилаштву (П предмети), стара се о спровођењу општег обавезног упутстава Врховног јавног тужиоца и упутстава Вишег јавног тужиоца и Апелационог јавног тужиоца, за рад и поступања у појединим предметима.

Са административно-техничким секретаром прегледа пошту, означава предмете, прати рад јавних тужиоца у сложеним предметима, као и у КТ предметима за кривична дела са елементима насиља – посебно кривична дела Насиље у породици.

V

Главни јавни тужилац и тужиоци поступаће у наведеном периоду у КТ, КТИ, КТР, КТН, КТНИ, КТО, СК, КЕО и НПТ предметима, заступаће оптужне акте у својим предметима и у предметима других јавних тужиоца по налогу ОЈТ због евентуалног одсуствовања, као и у сложеним предметима које им ОЈТ додели у рад.

Главни јавни тужилац и јавни тужиоци приправност ће обављати према утврђеном распореду дежурства који за сваки месец доноси главни јавни тужилац.

Главни јавни тужилац стално је у приправности: координира рад са надлежним државним органима, Вишим јавним тужиоцем, Апелационим јавним тужиоцем, са Полицијским станицама у Неготину, Кладову и Мајданпеку, са Министарством правде, Министарством унутрашњих послова, са Пореском и Пограничном полицијом и са царинским органима, а по потреби и са дежурним заменицима ОЈТ ради консултација око поступања везаним у значајним догађајима и догађајима који могу изазвати узнемиравање јавности и оставарује евентуални контакт са медијима у вези са наведеним догађајима.

Одлуком Државног већа тужилаца која се примењује од 01.01.2014.године предвиђено је да јавнотужилачку функцију у Основном јавном тужилаштву у Неготину обављају главни тужилац и пет јавних тужиоца, с тим да је место главног јавног тужиоца непопуњено од средине 2018.године.

Број носилаца јавнотужилачке функције је остао исти као и пре ступањем на снагу новог Законика о кривичном поступку (јавнотужилачку функцију за територију коју покрива Основно јавно тужилаштво у Неготину до 31.12.2009.године вршило је 9 носилаца јавнотужилачке функције).

Смањивањем броја носиоца јавнотужилачке функције на в.ф.главног тужиоца и четири тужиоца од чега је један упућен у Бор, који јавну тужбу заступају пред 5 кривичних већа, 3 у Основном суду у

Неготину и 2 у Основном суду у Мајданпеку, присуство носиоца јавнотужилачке функције на главним претресима чији је број повећан због значајног броја „непресуђених лица“ из ранијег периода условило је да сваки од јавних тужиоца просечно у току једног радног дана присуствује рочиштима заказним у 5-6 предметима на којима просечно проводе између 3 и 5 сати..

Ступањем на снагу законика о кривичном поступку носиоцима јавнотужилачке функције имају и низ обавеза у истражном и предистражном поступку у остваривању улоге руководиоца предкривичном и кривичног поступка.

Имајући у виду напред наведено стање, број кривичних предмета и спроведених доказних радњи у предистражном и истражном поступку евидентно је да ће са тренутним бројем јавних тужиоца у наредном периоду бити веома тешко задржати потребну ажурност и ефикасност у раду, то је обавеза високог савета тужилаштва да расписује конкурсе за сва упражњена места.

На основу Одлуке Закона о начину одређивања максималног броја запослених у јавном сектору и одлуке Владе о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему АП Војводина и систему локалне самоуправе, Правилником о унутрашњем уређењу и систематизацијом радних места у ОЈТ Неготин који је одобрен актом Министра правде, за обављање административно-техничких послова у ОЈТ Неготин предвиђено је 6 радних места са 8 извршиоца. Сва радна места по новој систематизацији са извршиоцима на неодређено време нису попуњена, јер су у међувремену 2 радника отишла у иностранство.

Стога је неопходно предложити Високи савет тужилаштва проширење броја носиоца јавно тужилачке функције за најмање још једног тужиоца и попуњавање броја са извршиоцима на неодређено време, такође због повећаног обима посла затражићу сагласност Министарству правде за пријем у радни однос на одређено време једног записничара и једног дактилографа (за потребе Одељења у Мајданпеку).

VI

За бољу организацију и унапређење рада Основног јавног тужилаштва у Неготину неопходно је да се ОЈТ у наведеном периоду кадровски ојача, материјално-технички опреми и просторно прошири, како би било у стању (из објективних разлога) да реализује овлашћења

9

која им даје нови ЗКП и то у сарадњи са локалном самоуправом, ДВТ и Министарством, што ће бити задатак новог тужиоца, као и да се избори за законитост у раду и ажурност у поступању, те оствари добру сарадњу са Основним судом у Неготину и Мајданпеку и полицијским станицама у Неготину, Мајданпеку и Кладову.

Увођење централног система прикупљање и обрада података у свим јавним тужилаштвима односно употребе „САПО“ програмског окружења за електронско управљање предметима од марта месеца 2022.године, које предвиђа увођење овог софтвера у свим 90 јавним тужилаштвима у Републици Србији, са основном и напредном обуком запослених, убрзаће и олакшаће рад у истом, кроз успостављање јединственог система електронског правосуђа.

Поред наведених објективних критеријума на организацију тужилаштва имају утицаја и околности субјективне природе изражене кроз стручност и ангажованост носиоца правосудне функције у раду. У данашњем систему поделе власти и решењима новог кривичног законодавства у руке носиоца правосуде функције стављено је толико тога да се може рећи да све више они одлучујући фактор, а не законски текст, због овог упоредо за стварима објективних предуслова за ефикасни рад тужилаштва неопходно је посветити пажњу и стручности, односно сталној едукацији и тиме утиче на значајно унапређење свести носиоца јавно тужилачке функције на потребу за унапређењем квалитета и квантитета рада применом савремених правних и техничких метода и сазнања, уз костантно присуство свести вредновања рада и одговорности према друштвеној заједници у којој делујемо.

VII

Закључак

Бити Главни основни јавни тужилац је одговаран посао који захтева искуство у кривичном гоњењу и руковођењу, потпуну координацију и одличну сарадњу са другим државним органима, пуну посвећеност и озбиљан рад.

Верујем да сам својим претходним искуством, оствареним резултатима, одличном сарадњом са другим државним органима и координацијом у спровођењу и заштити јавних интереса, демонстрирао капацитет и способност да успешно руководим Основним јавним

тужилаштвом у Неготину, надам се да ћу бити у могућности да наставим одлучну борбу против криминала, јачање капацитета јавног тужилаштва, те да ћу на тај начин имати и бити у могућности да надоградим претходно остварено и још више допринесем владавини права и ефикасном раду правосуђа, односно стварању безбеднијег друштва.

Ненад Срзентић

